

WELKOM

Duurzame maatregelen en het beschermde stadsgezicht
onder de omgevingswet

Bijeenkomst Platform Monumententoezicht
18 oktober 2023

Programma

- 13.00** **Opening door de dagvoorzitter**
Ilse Rijneveld
- 13.05** **Mededelingen, achtereenvolgens**
Henk Jansen / Ilse Rijneveld (FGM)
Wico Ankersmit (Vereniging BWT)
Christian Braak (Stichting ERM)
- 13.10** **Inleiding thema**
Ilse Rijneveld (FGM)
- 13.15** **Presentatie: Wet- en regelgeving vanuit het Rijk op vergunningssystematiek van bescherming monumenten en beschermde stadsgezichten**
Hajé van Egmond (Ministerie BZK)
- 13.35** **Presentatie: Wat verandert er met de komst van de omgevingswet en Wkb voor monumenten en de bouwactiviteit? Wat zijn de nieuwe spelregels?**
Wico Ankersmit (Vereniging BWT)
- 14.00** Pauze
- 14.20** **Presentatie: Nieuw afwegingskader voor gemeenten voor verduurzaming van monumenten en vergunningverlening**
Frank Buchner (Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed)
- 14.40** **Praktijkvoorbeeld: gemeente Delft**
Bas de Bont (gemeente Delft)
- 15.00** **Praktijkvoorbeeld: gemeente Haarlem**
Ceciel Nyst (gemeente Haarlem)
- 15.20** **Afsluiting door de dagvoorzitter**
Ilse Rijneveld
- ca 15.25** **Netwerkborrel**

Mededelingen

- Federatie Grote Monumentengemeenten | Ilse Rijneveld / Henk Jansen
- Vereniging Bouw- en Woningtoezicht | Wico Ankersmit
- Stichting ERM | Christian Braak

**Inleiding Thema:
Duurzame maatregelen en het beschermd stadsgezicht
onder de omgevingswet**

Ilse Rijneveld

Wet- en regelgeving vanuit het Rijk op vergunningssystematiek van bescherming monumenten en beschermde stadsgezichten

Hajé van Egmond | Ministerie BZK

Beschermde Monumenten en Stads- en Dorpsgezichten

Wet- en regelgeving onder de Omgevingswet

- De knip
- De omgevingsplanactiviteit
- De Rijksmonumentenactiviteit

Bouwen onder de omgevingswet: "De Knip"

Gemeente Vlaardingen

Nr. bvoix-3029

OMGEVINGSVERGUNNING

Burgemeester en wethouders van Vlaardingen,
beschikkende op de op 22 oktober 2016 ingekomen aanvraag voor een omgevingsvergunning
met betrekking tot

- Bouwen (Art. 2.1 lid 1a Wabo)

- van : **Wet: Bestemmingsplan voor de wijken 'De Knip' en 'De Knip Oost'**
- voor : **renovatie en aanpassing gemeenschappelijke entreehal**
- locatie : **Van der Werfstraat 132-252**

overwegende,
dat het bouwplan niet in strijd is met het vigerende bestemmingsplan:
- "194 - WESTWUK" met de bestemming Wv3) Woondoelinden gestapeid
dat het plan voldoet aan redelijke eisen van welstand, zie de besluitenlijst van de vergadering van de
welstandscommissie d.d. 16 november 2016, onder nr. 9
dat er tegen uitvoering van het ingediende plan geen bezwaar bestaat;
gelet op de desbetreffende bepalingen van de Wet algemene bepalingen omgevingsrecht, het
bestemmingsplan, de Regeling omgevingsrecht, de Bouwverordening en het Bouwbesluit,
besluiten:
aan geadresseerde:
de gevraagde vergunning te verlenen, overeenkomstig de hierbij gevoegde gemaakte aanvraag
en 1 set tekening(en);
Entreehal van de Werfstraat 132-252 tek.no. CV-01 d.d. 23-10-2016
Vlaardingen, 23 januari 2017
Hoogachtend,
namens burgemeester en wethouders van Vlaardingen,

A.H. van Zatten
Hoofd Rūmie, Wonen en Milieu

Berwaarslusing bouwen
De beschikking treedt in werking met ingang van de dag na bekendmaking. Tegen het besluit kan
zinnen zes weken na bekendmaking bezwaar worden aangekend. Het indienen van een
bezwaarschrift schorst de werking van het besluit niet. Hebben u of derde belanghebbenden er belang
bij dat dit besluit niet in werking treedt, dan kan een voorlopige voorziening worden gevraagd bij de

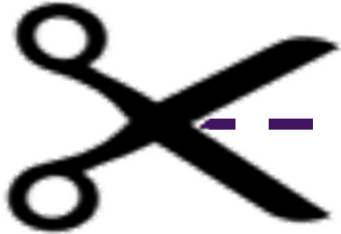
in behandeling bij de heer C.A. Schijf telefonnummer
Deche Rūmie, Wonen en Milieu 070-261 4000

- > Geen vergunning nodig tenzij...
- > Vergunningplicht per domein beoordeeld
 - Omgevingsplanactiviteit
 - Rijksmonumentenactiviteit
 - Bouwactiviteit
 - Milieubelastende activiteit

Bouwen onder de omgevingswet: "De Knip"

"De knip"

- > Geen vergunning nodig tenzij...
- > Vergunningplicht per domein beoordeeld
 - Omgevingsplanactiviteit
 - Rijksmonumentenactiviteit
 - Bouwactiviteit
 - Milieubelastende activiteit

Omgevingsplanactiviteit

Erfgoedverordening (tot 2031) – Activiteit = omgevingsplanactiviteit

- > Bereikbaarheid hulpdiensten
- > Bluswatervoorzieningen
- > Gebruik van gronden en bouwwerken
- > Uiterlijk en afmetingen van bouwwerken (welstand)
- > Stedenbouwkundige voorschriften
- > Kappen van bomen
- > Terrassen
- > **Gemeentelijke monumenten**
- > **Cultureel erfgoed (BS&D)**
- > Evenementen
- > Externe veiligheid
- > Hinder (wind, bezonning, licht)
- > Reclame
- > Drinkwater en zwemwater
- > Toegankelijkheid openbare ruimten
- > Etc....

Rijksmonumentenactiviteit

Aanwijzing op grond van de Erfgoedwet

- > H.13 Besluit activiteiten leefomgeving
 - Verbodsbepaling slopen, verstoren etc.
 - Vergunningplicht
 - Specifieke zorgplichtbepaling

- > Regels vergunningvrij zoals Wabo
 - Onderhoudswerkzaamheden / in pandige wijzigingen (*voorwaarden als Wabo*)
 - Via maatregelen zorgplicht nader in te vullen
 - Meldplicht vergunningvrije bouw
 - Nadere regels in pandige wijzigingen

Cultureel erfgoed in het Omgevingsplan

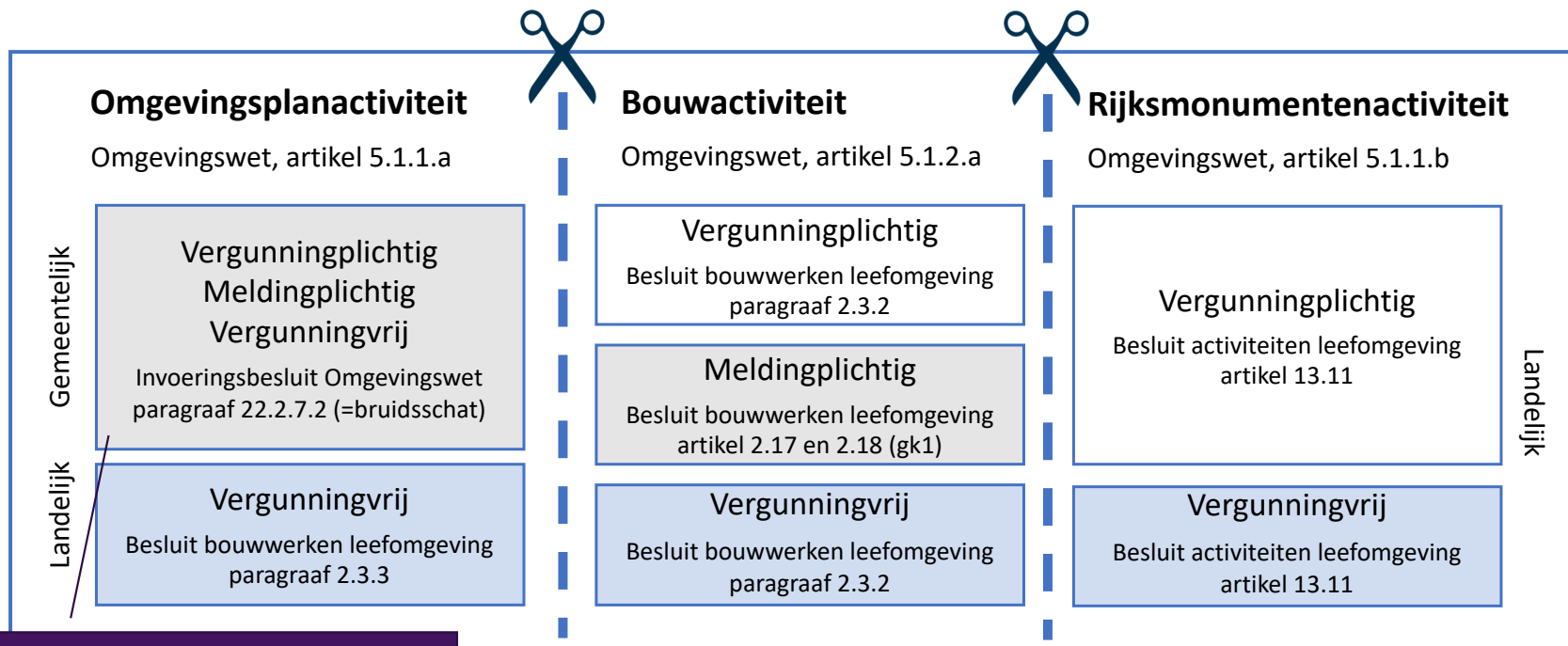
- › Aanwijzing stads- of dorpsgezichten
 - Rijksbeschermd (2.34 Ow) en gemeentelijk: via Omgevingsplan
 - Functieaanduiding en regels vergunningplicht

- › In omgevingsplan *rekening houden met* (instructieregel Bkl 5.130)
 - voorkomen van ontsiering, beschadiging of sloop
 - bevorderen van het gebruik van monumenten
 - voorkomen van aantasting van omgeving en karakter
 - conserveren en in stand houden van archeologische monumenten

Bouwen onder de Omgevingswet

Geen vergunning nodig, tenzij...

Ook regels monumenten en
BS&D

CONTENTOEZICHT

Bevoegd gezag en procedure Omgevingswet

- > Bevoegd gezag
 - Bouwen → **Gemeente**
 - M.u.v. complex bedrijf (milieu) → provincie
 - Omgevingsplan → **Gemeente**
 - Rijksmonumenten → **Gemeente**
 - M.u.v. complex bedrijf (milieu) → provincie
 - M.u.v. Territoriale zee → minister

- > Procedure
 - Reguliere procedure, tenzij..
 - Verzoek aanvrager, bepaald door Bevoegd gezag
 - Bij AMvB aangewezen gevallen (**advies OCW**)

Vergunningen onder de Omgevingswet

- > Basis: Reguliere procedure
- > Uitzonderingen
 - Op verzoek aanvrager
 - Activiteit met “aanzienlijke gevolgen fysieke leefomgeving”
 - Bij AMvB aangewezen gevallen
 - Bij verplicht advies min OCW
- > Verlenen en intrekken

Artikel 4.32 (advies en instemming door Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap)

1. Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap is adviseur voor een aanvraag om een omgevingsvergunning voor zover de aanvraag betrekking heeft op:

a. een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een archeologisch monument; of

b. een rijksmonumentenactiviteit met betrekking tot een monument, in de volgende gevallen:

1°. het slopen van het monument, als het gaat om het geheel afbreken van het monument of het gedeeltelijk afbreken daarvan als die gedeeltelijke afbraak van ingrijpende aard is voor de monumentale waarden van het monument;

2°. het ingrijpend wijzigen van het monument of een belangrijk deel daarvan, als de gevolgen voor de monumentale waarden van het monument vergelijkbaar zijn met de gevolgen van het slopen van het monument, bedoeld onder 1°;

3°. het reconstrueren van het monument of een belangrijk deel daarvan, waarbij de staat van het monument wordt teruggebracht naar een eerdere staat of een veronderstelde eerdere staat van het monument;

4°. het wijzigen van het monument of een belangrijk deel daarvan voor een gebruiksverandering van het monument, als dat ingrijpende gevolgen heeft voor de monumentale waarden; of

5°. het verplaatsen van het monument of een belangrijk deel daarvan.

2. De voorgenomen beslissing op de aanvraag, bedoeld in het eerste lid, aanhef en onder a, heeft ook instemming van Onze Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap.

**Wat verandert er met de komst van de Omgevingswet
en Wkb voor monumenten en de bouwactiviteit?
Wat zijn de nieuwe spelregels?**

Wico Ankersmit | Vereniging BWT

Wijziging voor monumenten bij komst Wkb en Omgevingswet

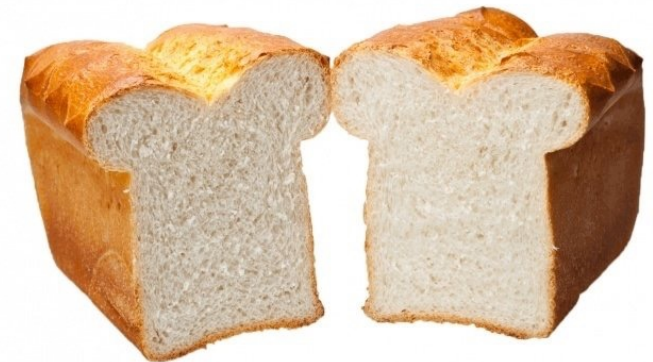

18 oktober ERM bijeenkomst

Activiteiten met gevolgen

Splitsing van bouwactiviteiten

- Via de Invoeringswet Ow. is de vergunning voor de bouwactiviteit opgesplitst in een vergunning met het oog op:
 1. Technische regels voor een bouwwerk ('bouwactiviteit')
Deze technische regels voor een bouwwerk staan in het Bbl en eventueel ook in het omgevingsplan
Hier geldt geen uitzondering meer voor monumenten zoals nu in bijlage II Bor!
 2. Overige, niet-technische regels van het omgevingsplan ('omgevingsplanactiviteit')
Hierbinnen valt de monumentenbescherming van gemeentelijke monumenten
- Er is als het ware een 'knip' aangebracht

Vergunningvrij bouwen nu ! Bijlage II Bor

Art 2 lid 3.
Vergunningvrij een op de grond staand bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan in achtererfgebied

Landelijk uniform

Art 3 lid 1 .
Vergunningvrij een op de grond staand bijbehorend bouwwerk of uitbreiding daarvan in achtererfgebied, op de grond staand en max 1 bouwlaag

Lokaal bepaald in Bestemmingsplan

Artikel 4a bijlage II Bor

1. Onverminderd artikel 5, zijn de artikelen 2 en 3 slechts van toepassing op een activiteit die plaatsvindt in, aan, op of bij een beschermd monument als bedoeld in artikel 1, onder d, van de Monumentenwet 1988, een monument waarop artikel 5 van die wet van toepassing is, een krachtens een provinciale of gemeentelijke verordening aangewezen monument dan wel een monument waarop, voordat het is aangewezen, een zodanige verordening van overeenkomstige toepassing is, voor zover het een activiteit betreft als bedoeld in:

a. artikel 2, onderdelen 1 en 2, of

b. artikel 2, onderdelen 4 tot en met 21, of artikel 3, onderdelen 4 tot en met 8:

- 1°. in, aan of op een onderdeel van het monument dat uit het oogpunt van monumentenzorg geen waarde heeft, of
- 2°. bij een monument.

Vergunningplichtig of vergunningvrij

Wabo:

Artikel 2.10 lid 3

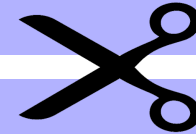
Bij AMvB kan worden bepaald dat met betrekking tot daarbij aangewezen activiteiten als bedoeld in het eerste lid in daarbij aangegeven categorieën gevallen, het in dat lid gestelde verbod niet geldt

Omgevingswet:

Artikel 5.1 lid 1 Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

- a. een **omgevingsplanactiviteit**

Tenzij het gaat om een bij AMvB aangewezen geval

Omgevingswet:

Artikel 5.1 lid 2 Het is verboden zonder omgevingsvergunning de volgende activiteiten te verrichten:

- a. een **bouwactiviteit**

Voor zover het gaat om een bij AMvB aangewezen geval

De beoordeling van de aanvraag

Wabo:

Artikel 2.10

De aanvraag wordt geweigerd indien:

- a. **In strijd met het Bouwbesluit**
- b. **In strijd met de Bouwverordening**
- c. **In strijd met het bestemmingsplan**
- d. **In strijd met redelijke eisen van welstand**
- e. **In strijd met tunnelveiligheid**

Omgevingswet:

Artikel 5.18 Bij AMvB worden regels gesteld over het verlenen of weigeren van een omgevingsvergunning voor een activiteit als bedoeld in artikel 5.1

Artikel 5.20 Voor een bouwactiviteit worden de regels gesteld met het oog op:

- a. **het waarborgen van veiligheid,**
- b. **het beschermen van de gezondheid,**
- c. **c. duurzaamheid en bruikbaarheid.**

Artikel 5.21 Voor een omgevingsplanactiviteit worden de regels gesteld met het oog op de doelen van de wet: (art. 1.3)

- a. **Bereiken en in stand houden van een veilige en gezonde leefomgeving en een goede omgevingskwaliteit,**
- b. **Doelmatig beheren, gebruiken en ontwikkelen van de fysieke leefomgeving ter vervulling van maatschappelijke behoeften.**

Besluit Bouwwerken leefomgeving (Bbl)

§ 2.3.2 Vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit

Artikel 2.25 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit: bouwwerken met een dak)

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten geldt voor een bouwactiviteit, voor zover die betrekking heeft op een gebouw of ander bouwwerk met een dak en dat gebouw of andere bouwwerk:

- a. niet op de grond staat;
- b. hoger is dan 5 m;
- c. bij meer dan een bouwlaag, is voorzien van een verblijfsgebied op de tweede bouwlaag of hoger;
- d. is voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte; of
- e. als gevolg van de bouwactiviteit een hoofdgebouw wordt.

Besluit Bouwwerken leefomgeving (Bbl)

§ 2.3.2 Vergunningplichtige gevallen **bouwactiviteit**

Artikel 2.26 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit: bouwwerken zonder dak)

1. Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten geldt voor een bouwactiviteit, voor zover die betrekking heeft op een bouwwerk zonder dak en dat bouwwerk:
 - a. hoger is dan 5 m; of
 - b. ondergronds is gelegen.

Vergunningvrij activiteit bouwen

Besluit Bouwwerken leefomgeving (Bbl)

§ 2.3.2 Vergunningplichtige gevallen **bouwactiviteit**

Artikel 2.27 (uitzonderingen aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit in de artikelen 2.25 en 2.26)

lid 1: In afwijking van de artikelen 2.25 en 2.26 geldt het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten niet voor de in die artikelen aangewezen bouwactiviteiten als die betrekking hebben op:

- a. een bouwwerk dat valt onder gevolgklasse 1 als bedoeld in artikel 2.17; of
- b. **het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van een bouwwerk waarbij de volgende onderdelen van het bouwwerk niet wijzigen:**
 - 1°. de draagconstructie niet wijzigt;
 - 2°. de indeling in brandcompartimenten, subbrandcompartimenten of beschermde subbrandcompartimenten; en
 - 3°. Isolatie van de gevel of een gevelpaneel;

Activiteit bouwen (vergunningvrij)

Bor bijl 2 lid 3.8 een verandering van een bouwwerk, mits wordt voldaan aan de volgende eisen:

- a. geen verandering van de draagconstructie,
- b. geen verandering van de brandcompartimentering of beschermde subbrandcompartimentering,

-
- c. geen uitbreiding van de bebouwde oppervlakte, en
 - d. geen uitbreiding van het bouwvolume.

Omgevingsplanactiviteit (vergunning)

Besluit Bouwwerken leefomgeving (Bbl)

§ 2.3.3 Vergunningvrije gevallen **omgevingsplanactiviteiten** met betrekking tot bouwwerken

Artikel 2.29

Onverminderd regels in het omgevingsplan over het in stand houden van een bouwwerk die betrekking hebben op de ernstige ontsiering van het uiterlijk van dat bouwwerk, geldt het verbod, bedoeld in artikel 5.1, eerste lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een omgevingsplanactiviteit te verrichten, niet voor een omgevingsplanactiviteit voor zover de activiteit betrekking heeft op een van de volgende bouwwerken:

- a. een bouwwerk voor zover daaraan gewoon onderhoud wordt verricht en daarbij detaillering, profilering en vormgeving van het bouwwerk niet wijzigen;
 - b. een dakkapel in het achterdakvlak of een niet naar openbaar toegankelijk gebied gekeerd zijdakvlak, als wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - 1°. voorzien van een plat dak;
 - 2°. gemeten vanaf de voet van de dakkapel niet hoger dan 1,75 m;
 - 3°. onderzijde meer dan 0,5 m en minder dan 1 m boven de dakvoet;
 - 4°. bovenzijde meer dan 0,5 m onder de daknok; en
 - 5°. zijkanten meer dan 0,5 m van de zijkanten van het dakvlak;
 - c. een dakraam, daklicht, lichtstraat of soortgelijke daglichtvoorziening in een dak, als wordt voldaan aan de volgende eisen:
 - d. een collector voor warmteopwekking of een paneel voor elektriciteitsopwekking op een dak, als wordt voldaan aan de volgende eisen: en e t/m n.
- Etc. (gelijk aan bijlage 2 artikel 2 zonder lid 3)

Bbl: Omgevingsplanactiviteit Vergunningvrij bouwen aan een monumenten en binnen beschermde Stads- Dorpsgezichten

Artikel 2.30 (inperking vergunningvrije omgevingsplanactiviteiten met betrekking tot bouwwerken vanwege cultureel erfgoed)

1. Op een omgevingsplanactiviteit die wordt verricht in, aan of op een gemeentelijk monument, voorbeschermd gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd provinciaal monument, rijksmonument of voorbeschermd rijksmonument is artikel 2.29 niet van toepassing.
2. Op een omgevingsplanactiviteit die wordt verricht bij een gemeentelijk monument, voorbeschermd gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd provinciaal monument, rijksmonument of voorbeschermd rijksmonument zijn alleen de volgende onderdelen van artikel 2.29 van toepassing:
 - a. artikel 2.29, onder a, voor zover ook kleur en materiaalsoort van het bouwwerk niet wijzigen; en
 - b. artikel 2.29, onder b, c, f, h, i, k, l, p, onder 2° tot en met 8°, q en r.
3. Op een omgevingsplanactiviteit die wordt verricht op een locatie waaraan in het omgevingsplan de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht is gegeven, is van toepassing:
 - a. artikel 2.29, onder a, alleen voor zover ook kleur en materiaalsoort van het bouwwerk niet wijzigen; en
 - b. artikel 2.29, onder b tot en met r, alleen voor zover het gaat om:
 - 1°. inpandige wijzigingen;
 - 2°. een wijziging van een achtergevel of achterdakvlak, als die gevel of dat dakvlak niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd;
 - 3°. een bouwwerk op gebouwerf aan de achterkant van een hoofdgebouw, als dat gebouwerf niet ook deel uitmaakt van het gebouwerf aan de zijkant van dat gebouw en niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd; of
 - 4°. een bouwwerk op een locatie die onderdeel is van openbaar toegankelijk gebied.

Let op! Dit artikel bepaalt of het vanuit Rijksregel vergunningplichtig blijft !!!

Vergunningvrij bouwen in Omgevingswet

Bouwactiviteit (art. 5.1.2.a)

Omgevingsplanactiviteit (art. 5.1.1.a)

Landelijk uniform

Vergunningvrij
Besluit Bouwwerken
leefomgeving § 2.3.2.

Landelijk uniform

Vergunningvrij
Besluit Bouwwerken
leefomgeving § 2.3.3. (vm art.
2 bijl II Bor) zonder art. 2 lid 3

Art. 2.30 uitz.
Monumenten en
dorpsgezicht

Van rechtswege Decentraal gereguleerd (OW)

Van art. 2 lid 3 Bijl II Bor naar art. 22.36 bruidsschat

Onverminderd de overige bepalingen van deze afdeling en de bepalingen van afdeling 22.3 zijn in ieder geval in overeenstemming met dit omgevingsplan:

a. het bouwen, in stand houden en gebruiken van een bijbehorend bouwwerk of een uitbreiding daarvan als bedoeld in artikel 22.27, onder a, als in aanvulling op de in dat onderdeel gestelde eisen ook wordt voldaan aan de volgende eisen:

1°. voor zover op een afstand van niet meer dan 4 m van het oorspronkelijk hoofdgebouw, niet

hoger dan:

i. 5 m;

ii. 0,3 m boven de bovenkant van de scheidingsconstructie met de tweede bouwlaag van het hoofdgebouw; en

iii. het hoofdgebouw;

2°. voor zover op een afstand van meer dan 4 m van het oorspronkelijk hoofdgebouw:

i. als hoger dan 3 m: voorzien van een schuin dak, de dakvoet niet hoger dan 3 m, de daknok gevormd door twee of meer schuine dakvlakken, met een hellingshoek van niet meer dan 55°, en waarbij de hoogte van de daknok niet meer is dan 5 m en verder wordt begrensd door de volgende formule: maximale daknokhoogte [m] = (afstand daknok tot de perceelsgrens [m] x 0,47) + 3; en

ii. functioneel ondergeschikt aan het hoofdgebouw, tenzij het gaat om huisvesting in verband met mantelzorg;

3°. de oppervlakte van bijbehorende bouwwerken in het bebouwingsgebied niet meer dan:

i. bij een bebouwingsgebied kleiner dan of gelijk aan 100 m²: 50% van dat bebouwingsgebied;

ii. bij een bebouwingsgebied groter dan 100 m² en kleiner dan of gelijk aan 300 m²: 50 m², vermeerderd met 20% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 100 m²;

iii. bij een bebouwingsgebied groter dan 300 m²: 90 m², vermeerderd met 10% van het deel van het bebouwingsgebied dat groter is dan 300 m², tot een maximum van in totaal 150 m²; en

4°. uitbreiding van of gelegen aan of bij een hoofdgebouw, anders dan:

i. een woonwagen;

ii. een hoofdgebouw waarvoor in de omgevingsvergunning voor de bouwactiviteit of de omgevingsplanactiviteit bestaande uit een bouwactiviteit is bepaald dat de vergunninghouder na het verstrijken van een bij die vergunning gestelde termijn verplicht is de voor de verlening van de vergunning bestaande toestand te hebben hersteld; of

iii. een bouwwerk voor recreatief nachtverblijf door één huishouden;

b. het bouwen, in stand houden en gebruiken van een erf- of perceelafscheiding als bedoeld in artikel 22.27, onder f; en

c. het gebruiken van een bestaand bouwwerk voor huisvesting in verband met mantelzorg.

Bruidsschat: Omgevingsplanactiviteit Vergunningvrij bouwen aan een monumenten en binnen beschermde Stads- Dorpsgezichten in strijd met het Omgevingsplan.

Artikel 22.38 Inperkingen artikel 22.36 vanwege cultureel erfgoed

Artikel 22.36 is niet van toepassing op een activiteit die wordt verricht:

- a. in, aan, op of bij een gemeentelijk monument, voorbeschermd gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd provinciaal monument, rijksmonument of voorbeschermd rijksmonument; of
- b. op een locatie waaraan in dit omgevingsplan de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht is gegeven.

Let op! Dit artikel bepaalt of het vanuit Rijksregel vergunningplichtig blijft !!!

Bruidsschat vb.

Van art. 5 lid 4 bijlage II Bor naar art. 22.22 bruidsschat

Artikel 22.22 (Vrijstelling van archeologisch onderzoek)

1. Als er in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, regels worden gesteld over het verrichten van archeologisch onderzoek in het kader van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid, zijn die regels niet van toepassing als die activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van minder dan **100 m2**.
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor zover er met betrekking tot die regels in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, een andere oppervlakte dan **100 m2** geldt. In dat geval geldt die afwijkende andere oppervlakte. .

Decentraal gereguleerd (OW)

Van art. 3 Bijl II Bor naar art. 22.27 bruidsschat

§ 2.2.7 Binnenplanse vergunningplicht voor omgevingsplanactiviteit bouwwerken

Artikel 22.26 (binnenplanse vergunning omgevingsplanactiviteit bouwwerken)

Het is verboden zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten en het te bouwen bouwwerk in stand te houden en te gebruiken.

Artikel 22.27 (aanwijzing binnenplanse vergunningvrije gevallen)

Het verbod, bedoeld in artikel 22.26, geldt niet voor de activiteiten, bedoeld in dat artikel, als die betrekking hebben op een van de volgende bouwwerken:

a. een bijbehorend bouwwerk of een uitbreiding daarvan, als wordt voldaan aan de volgende eisen:

1°. op de grond staand;

2°. gelegen in achtererfgebied;

3°. op een afstand van meer dan 1 m vanaf openbaar toegankelijk gebied;

4°. niet hoger dan 5 m;

5°. de ligging van een verblijfsgebied, bij meer dan een bouwlaag, alleen op de eerste bouwlaag; en

6°. niet voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte;

b. een bouwwerk voor recreatief nachtverblijf, als wordt voldaan aan de volgende eisen:

1°. op de grond staand;

2°. niet hoger dan 5 m; en

3°. de oppervlakte niet meer dan 70 m²;

Bruidsschat: Omgevingsplanactiviteit Vergunningvrij bouwen binnen beschermde Stads- Dorpsgezichten passend binnen Omgevingsplan

Artikel 22.28 Inperkingen artikel 22.27 vanwege cultureel erfgoed

1. Op een activiteit die wordt verricht in, aan of op een gemeentelijk monument, voorbeschermd gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd provinciaal monument, rijksmonument of voorbeschermd rijksmonument is artikel 22.27 niet van toepassing.
2. Op een activiteit die wordt verricht bij een gemeentelijk monument, voorbeschermd gemeentelijk monument, provinciaal monument, voorbeschermd provinciaal monument, rijksmonument of voorbeschermd rijksmonument is alleen artikel 22.27, aanhef en onder d tot en met i, van toepassing.
3. Op een activiteit die wordt verricht op een locatie waaraan in dit omgevingsplan de functie-aanduiding rijksbeschermd stads- of dorpsgezicht is gegeven, is artikel 22.27 alleen van toepassing voor zover het gaat om:
 - a. in pandige wijzigingen;
 - b. een wijziging van een achtergevel of achterdakvlak, als die gevel of dat dakvlak niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd;
 - c. een bouwwerk op een gebouwerf aan de achterkant van een hoofdgebouw, als dat gebouwerf niet ook deel uitmaakt van het gebouwerf aan de zijkant van dat gebouw en niet naar openbaar toegankelijk gebied is gekeerd; of
 - d. een bouwwerk op een locatie die onderdeel is van openbaar toegankelijk gebied.

Let op! Dus alleen als het past in het Omgevingsplan en niet in strijd met het Omgevingsplan !!!! Groot verschil dus met huidige bijlage II Bor !!!

Activiteiten met gevolgen geregeld in Omgevingswet

Bouwactiviteit (art. 5.1 lid 2.a)

Landelijk uniform

Vergunningplicht (toets door bevoegd gezag Gevolgklasse 2 en 3)
Meldingplicht (toets door kwaliteitsborger Gevolgklasse1)
Vergunningvrij Besluit bouwwerken leefomgeving § 2.3.2.

Omgevingsplanactiviteit (art. 5.1 lid 1.a)

Lokaal bepaald

Landelijk uniform

Vergunningplicht Binnenplanse omgevingsplanactiviteiten Buitenplanse omgevingsplanactiviteiten
Vergunningvrij ruimte door gemeente in te vullen (vm art. 2.3 en art 3 Bijl II Bor. Nu bruidsschat Invoeringsbesluit hfdst 7 art. 22.28 en 22.35)
Vergunningvrij Besluit bouwwerken leefomgeving § 2.3.3.

Art. 22.28 uitz.
Monumenten en
dorpsgezicht

Bruidsschat vb.

Van art. 5 lid 4 bijlage II Bor naar art. 22.28 lid 4 bruidsschat

Artikel 22.28 lid 4

Artikel 22.27, aanhef en onder a en b, is ook niet van toepassing als in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, voor de locatie waarop de bouwactiviteit wordt verricht, regels zijn gesteld als bedoeld in artikel 22.22 over het verrichten van archeologisch onderzoek in het kader van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit, tenzij:

a. het bouwwerk waarop de activiteit betrekking heeft een oppervlakte heeft van minder dan **50 m²**; of b. het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, een verbod bevat om grondwerkzaamheden die nodig zijn voor het verrichten van de bouwactiviteit zonder omgevingsvergunning te verrichten waarop regels als bedoeld in artikel

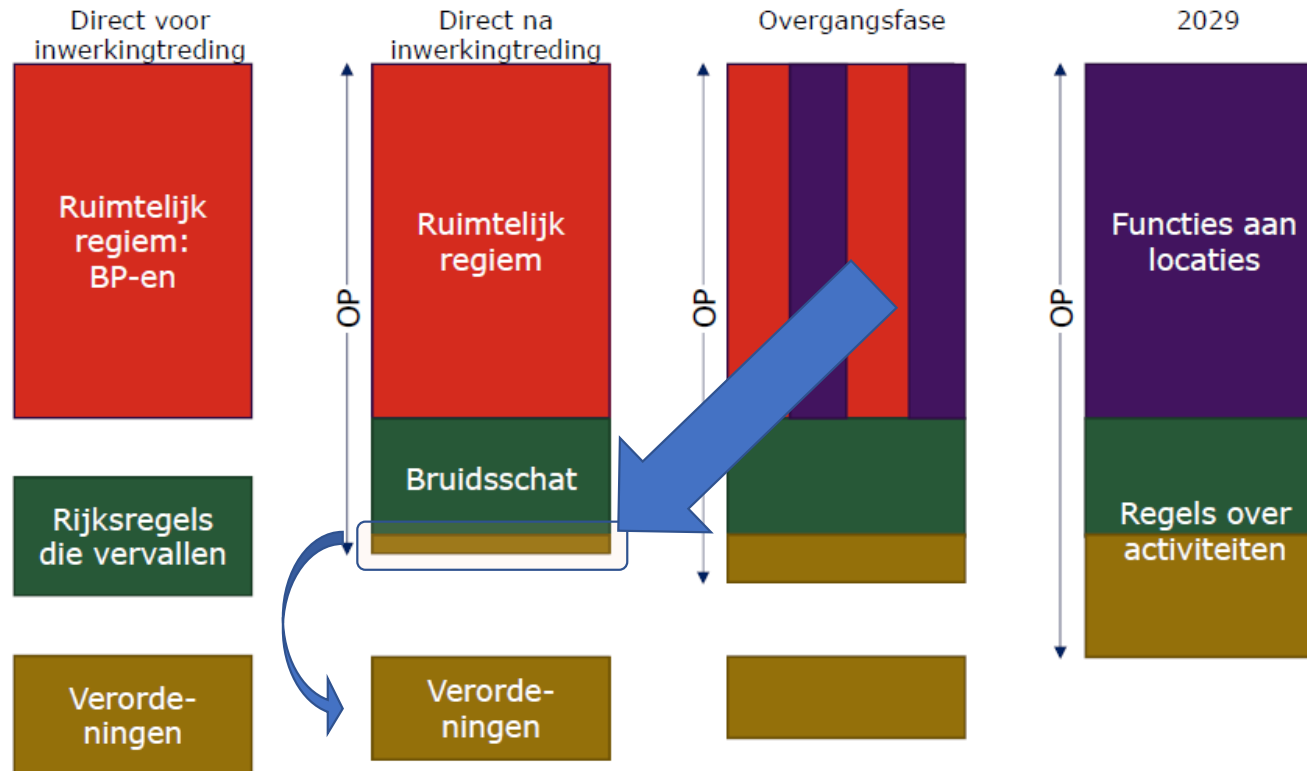
Bruidsschat vb.

Van art. 5 lid 4 bijlage II Bor naar art. 22.22 bruidsschat

Artikel 22.22 (Vrijstelling van archeologisch onderzoek)

1. Als er in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, regels worden gesteld over het verrichten van archeologisch onderzoek in het kader van een aanvraag om een omgevingsvergunning voor een bouwactiviteit of het uitvoeren van een werk, geen bouwwerk zijnde, of een werkzaamheid, zijn die regels niet van toepassing als die activiteit betrekking heeft op een oppervlakte van minder dan 100 m².
2. Het eerste lid is van overeenkomstige toepassing voor zover er met betrekking tot die regels in het tijdelijke deel van dit omgevingsplan, bedoeld in artikel 22.1, onder a, van de Omgevingswet, een andere oppervlakte dan 100 m² geldt. In dat geval geldt die afwijkende andere oppervlakte. .

Overgangsfase

NU

1-1-2022

Verbouw monument

Verbouw gemeentelijk monument

Art. 2.1.a Wabo
Activiteit bouwen

Onlosmakelijke samenhang

Art. 2.1.f Wabo
Wijzigen Rijksmonumenten

Art. 2.2.b Wabo
Wijzigen gem. prov. monumenten

Project

Activiteit

Landelijke regels

Lokale regels

Omgevingsplan-activiteit

Vergunningvrij (BBL)

Omgevingsplan

Vergunningvrij

Meldingplicht

Vergunningplicht

Bouwproject

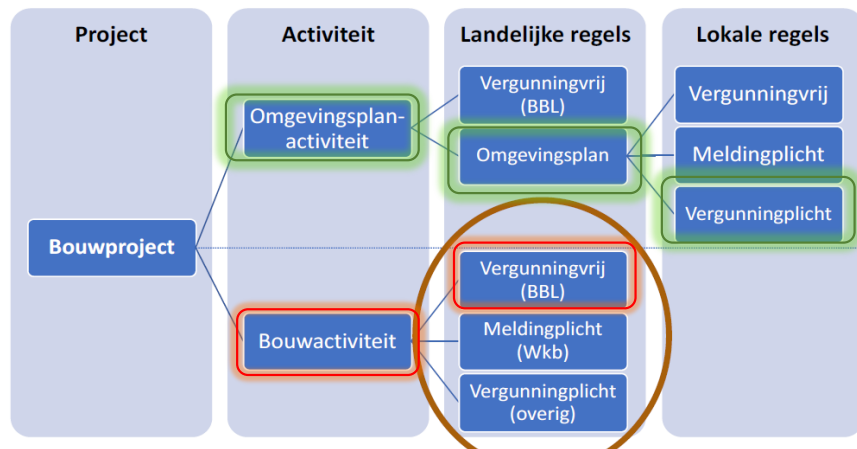

Bouwactiviteit

Vergunningvrij (BBL)

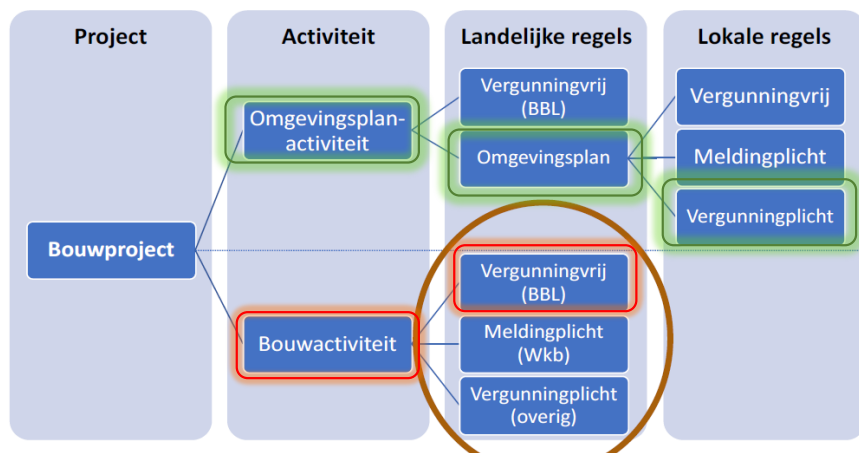
~~Meldingplicht (overig)~~

~~Vergunningplicht (overig)~~

! Voor de bouwactiviteit bestaat geen onderscheid tussen;

- Gemeentelijk monument
- Provinciaal monument
- Rijksmonument

AFDELING 2.3 AFBAKENING VERGUNNINGPLICHTEN

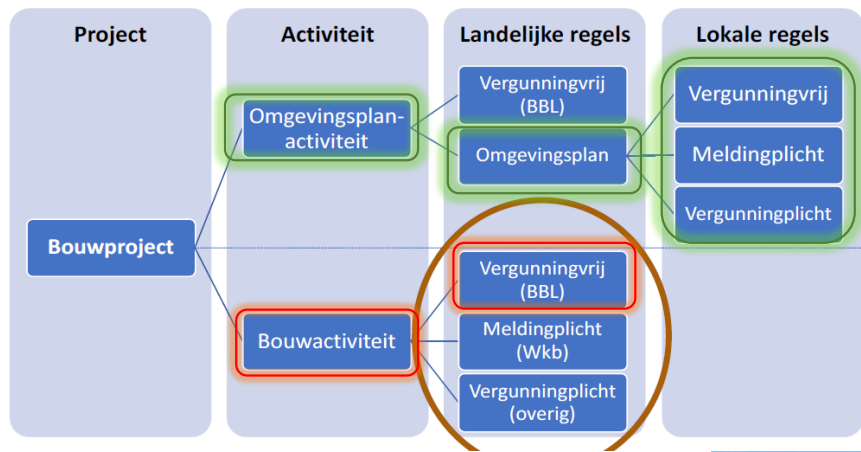
§ 2.3.2 Vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit

Artikel 2.25 (aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit: bouwwerken met een dak)

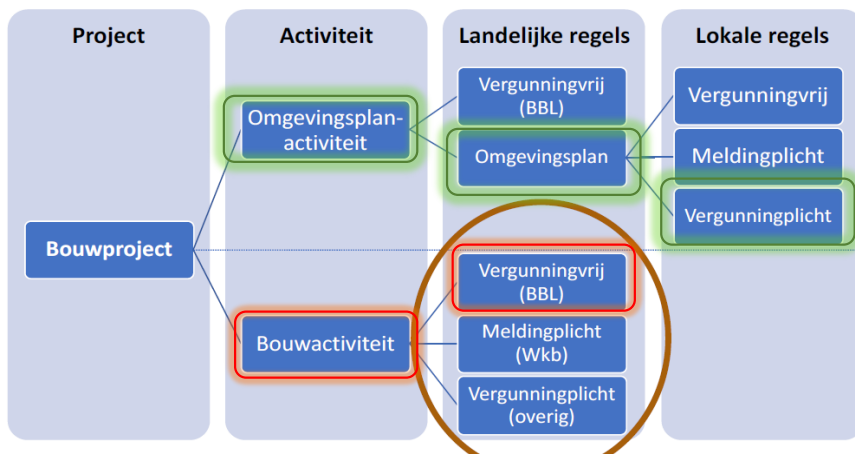
art. 2.25

Het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten geldt voor een bouwactiviteit, voor zover die betrekking heeft op een gebouw of ander bouwwerk met een dak en dat gebouw of andere bouwwerk:

- niet op de grond staat;
- hoger is dan 5 m;
- bij meer dan een bouwlaag, is voorzien van een verblijfsgebied op de tweede bouwlaag of hoger;
- is voorzien van een dakterras, balkon of andere niet op de grond gelegen buitenruimte;

AFDELING 2.3 AFBAKENING VERGUNNINGPLICHTEN

Artikel 2.27 (uitzonderingen aanwijzing vergunningplichtige gevallen bouwactiviteit in de artikelen 2.25 en 2.26)

art. 2.27 lid 1

In afwijking van de artikelen 2.25 en 2.26 geldt het verbod, bedoeld in artikel 5.1, tweede lid, van de wet, om zonder omgevingsvergunning een bouwactiviteit te verrichten ook niet voor een bouwactiviteit die betrekking heeft op een van de volgende bouwwerken:

b. het gedeeltelijk vernieuwen of veranderen van een bouwwerk waarbij de volgende onderdelen van het bouwwerk niet wijzigen:

- 1°. de draagconstructie niet wijzigt;
- 2°. de indeling in brandcompartimenten, subbrandcompartimenten of beschermde subbrandcompartimenten; en
- 3°. Isolatie van de gevel of een gevelpaneel;

Gemeentelijke monumenten		Proj.1	Proj.2	Proj.3	Proj.4
Bbl	Activiteit bouwen (Technische toetsing)	Vergunningvrij	Vergunningplicht	Vergunningvrij	Vergunningvrij
	Omgevingsplanactiviteiten				
Lokaal geregeld	Bouw en gebruiksvoorschriften	Vergunningplicht	Vergunningvrij	Vergunningvrij	Meldingsplicht
	Wijzigen gemeentelijk monument	Vergunningplicht	Vergunningplicht	Vergunningplicht	Vergunningplicht
	Redelijke eisen van welstand	Vergunningplicht	Vergunningvrij	Vergunningplicht	Vergunningplicht
	Archeologie	Vergunningplicht	Meldingsplicht	Vergunningvrij	Vergunningvrij
	Omgevingsveiligheid	Vergunningvrij	Vergunningvrij	informatieplicht	informatieplicht

Pauze

Nieuw afwegingskader voor gemeenten – verduurzaming van monumenten en vergunningverlening

Frank Buchner | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed
Ministerie van Onderwijs, Cultuur en
Wetenschap

Verduurzaming van monumenten

Afwegingskader voor
vergunningverlening

Amersfoort | 10 oktober 2023

MENU

Routekaart
en programma

Aanleiding
en doel
afwegingskader

Thema's

Blanco

Handige links

Samenvatting

Afwegingskader downloaden

Laatste versie van het Afwegingskader downloaden

www.cultureelerfgoed.nl/duurzaam

Bekijk hier ook Webinar Q&A met toelichting op afwegingskader.

Kennisbank

Koppelingen naar
de Kennisbank van de RCE:
kennis.cultureelerfgoed.nl

Richtlijnen ERM

Verdiepende informatie
op website van ERM:

www.verduurzamingsrichtlijnen.nl

Ook monumenten
moeten en
kunnen
verduurzamen

Afwegingskader
zorgt voor
eenduidigheid en
navolgbaarheid

Juiste balans
tussen
monumentale
waarden en
verduurzaming

Maatwerk en
vakmanschap
noodzakelijk

Afwegingen en
criteria voor
verschillende
thema's

VOOR MEER INFORMATIE:

cultureelerfgoed.nl

Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Praktijkvoorbeeld gemeente Delft Inspirerende best cases uit de praktijk

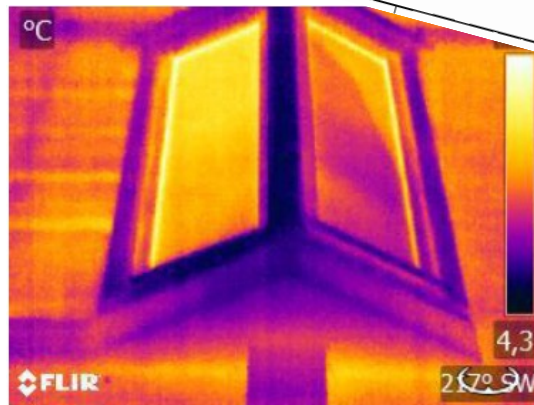
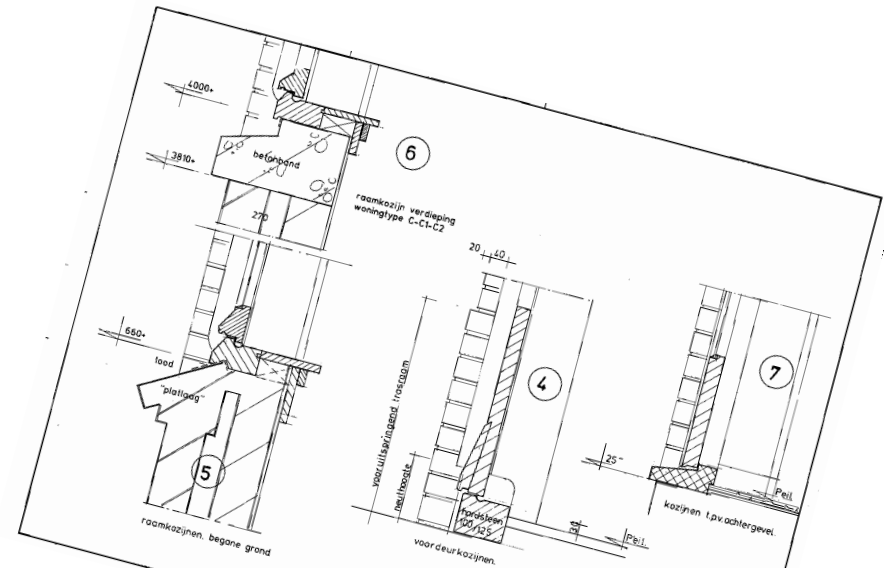
Bas de Bont | gemeente Delft

Handwritten text in Dutch, likely a historical document or manuscript, written in cursive script. The text is partially obscured by the blue background and the logo on the left.

DuMo in de praktijk

Bas de Bont – Adviseur Monumenten
Erfgoed Gemeente Delft

Handwritten signatures and text at the bottom of the page, including 'Joannes Vermeer' and 'Anton van der Wiel'.

Erfgoed Delft

Erfgoed gemeente Delft

- Monumenten
- Stadsarchief
- Archeologie

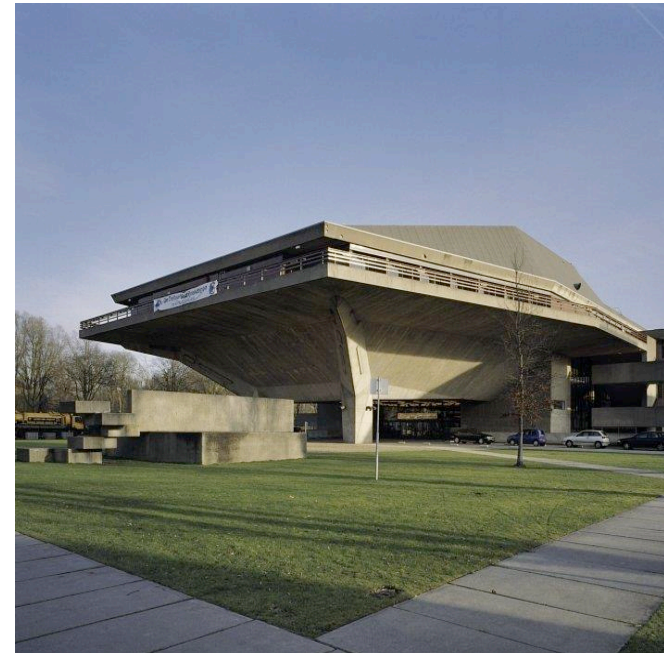
Delft

Monumentenkaart Delft

www.delft.nl/wonen/monumenten/monumenten-delft

- ±1500 monumenten
- 4 beschermd stadsgezichten

Voorbeelden van monumenten in Delft

Erfgoednota

De Delftse collectie: Basis op orde

- Beheer en behoud van het Delftse erfgoed als wettelijke taak én als voorwaarde om de maatschappelijke waarde van het erfgoed te vergroten.
- Basisvoorzieningen op orde, uitbreiding capaciteit, nieuwe diensten/producten i.v.m. nieuwe wetgeving

Delfts erfgoed van en voor iedereen

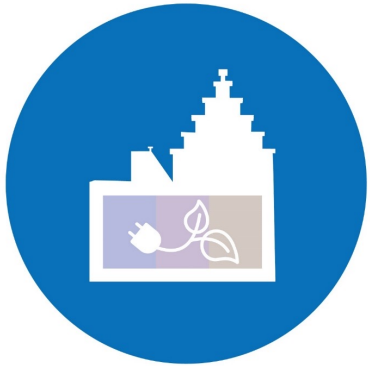
- Erfgoed als verbindend element op scholen, in wijken, online en voor bezoekers wordt een vliegwiel voor nieuwe initiatieven
- Brede ontsluiting van kennis, erfgoededucatie bereikbaar voor iedereen, bijdragen aan maatschappelijke initiatieven

Erfgoednota

Erfgoed als pijler bij gebiedsontwikkeling

- Erfgoed krijgt meer aandacht in de leefomgeving en wordt een integraal onderdeel van gebiedsontwikkeling: zowel randvoorwaarde als inspiratiebron. (relatie met omgevingsvisie)
- Gebiedsvisies en participatie tonen kansen om erfgoed in te zetten als element dat waarde vermeerderd

Monumenten duurzaam ontwikkeld

- Onze monumentale stad krijgt een duurzame toekomst. We creëren een voedingsbodem zodat eigenaren en marktpartijen aan de slag kunnen.
- I.s.m. partners bouwen we kennis op rond dit thema en maken deze gratis beschikbaar en direct toepasbaar

Richtlijnen

Uitvoeringsrichtlijnen Monumenten Delft

Delftse richtlijnen voor werkzaamheden aan monumenten en/of binnen beschermd stadsgezicht

UMD 2021 Uitvoeringsrichtlijnen Monumenten

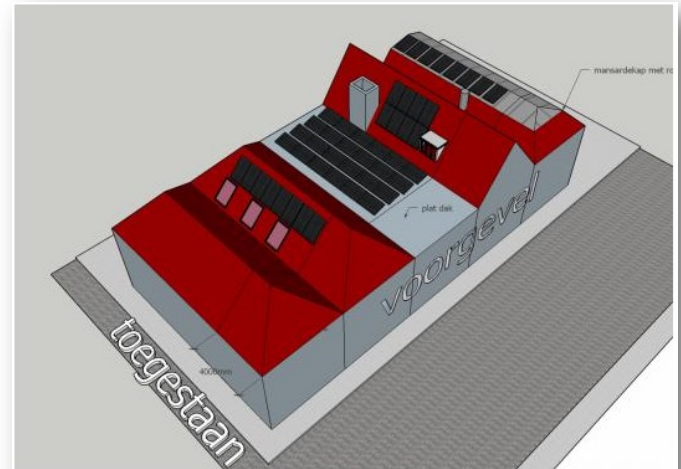
UITVOERINGSRICHTLIJNEN MON

SAMENVATTING PER ONDERDEEL		
MATRIX VERGUNNINGPLICHT MO		
SAMENVATTING PER ONDERDEEL		
MATRIX VERGUNNINGPLICHT NIE		
INLEIDING		
DEEL 1: ALGEMENE UITVOERING		
00 UITGANGSPUNTEN BIJ INGREP		
01 VOOR HET WERK GELDENDE V		
10 STUT- EN SLOOPWERK		
17 TERREINRICHTING EN GROE		
20 FUNDERINGSPALEN, KELDERS		
21 BETONWERK		
22 METSELWERK		
24 RUWBOUWTIMMERWERK		
25 METAALCONSTRUCTIEWERK		
26 BOUWKUNDIGE KANAALLEEM		
30 KOZIJNEN, RAMEN EN DEUREN		
32 TRAPPEN, BALUSTRADEN EN I		
33 DAKBEDEKKINGEN		
34 BEGLAZING		
35 NATUUR- EN KUNSTSTEEN		
37 NA-ISOLATIE		
38 ZONWERING, RECLAME, ROLL		
40 PLEISTER- EN STUKADOORWE		
41 TEGELWERK		
42 VLOEREN EN AFWERKING		
43 METAALWERK	77	
45 AFBOUWTIMMERWERK	79	
46 SCHILDERWERK	83	
47 BINNENRICHTING	85	
48 BEHANGSELS	87	
50 DAKGOTEN EN HEMELWATERAFVOEREN	88	
59 ZONNE-ENERGIE	91	
60 VERWARMINGSINSTALLATIES	96	
61 VENTILATIE- EN LUCHTBEHANDELINGSINSTALLATIES	98	
70 ELEKTROTECHNISCHE INSTALLATIES	99	
75 ANTENNES, ZENDERS, UMTS	100	
76 DIVERSEN	101	
DEEL 2: UITVOERINGSRICHTLIJNEN AGNETAPARK	103	
1. ALGEMEEN	103	
2. OUDE PARK	103	
3. NIEUWE PARK	107	
4. KAARTEN ERFAFSCHIEDINGEN OUDE PARK EN NIEUWE PARK	115	
BEGRIJPPENLIJST	117	

Vastgesteld: 20-1-2015
Herzien: 22-1-2021

Welstandseisen zonnepanelen

Criteria voor zonnepanelen bij monumenten en/of binnen beschermd stadsgezicht

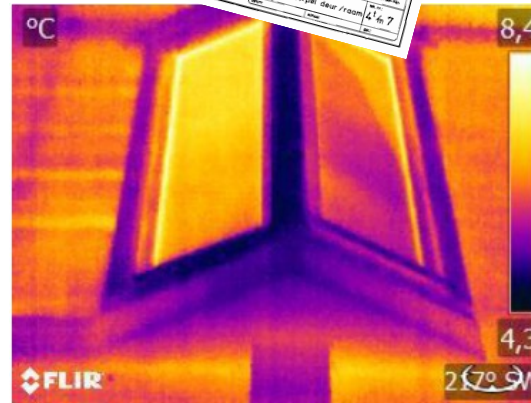
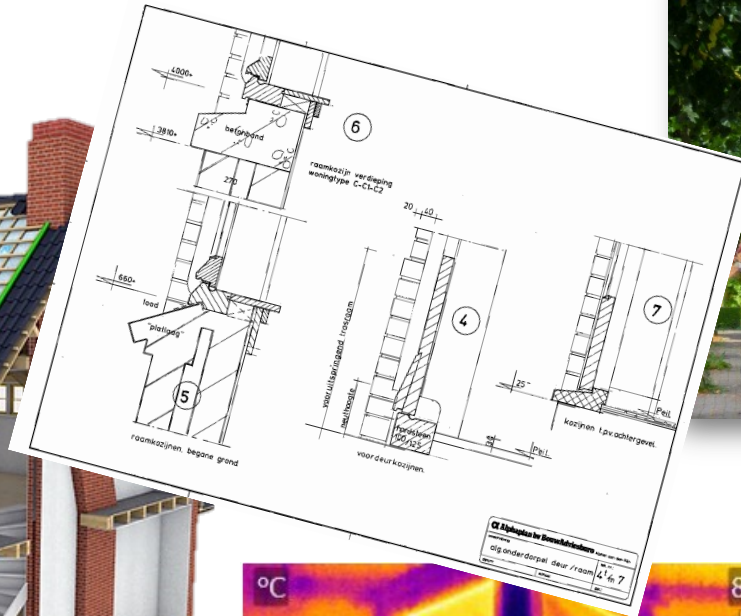
Voorbeeld zonnepanelen - wel toegestaan

Spouwmuurisolatie

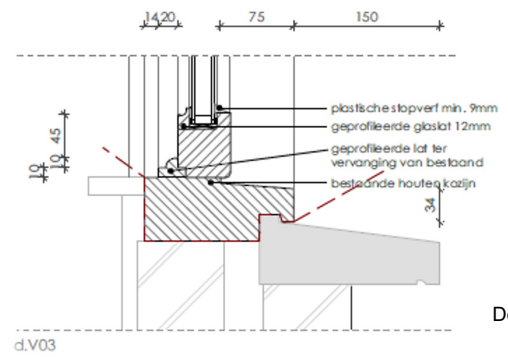
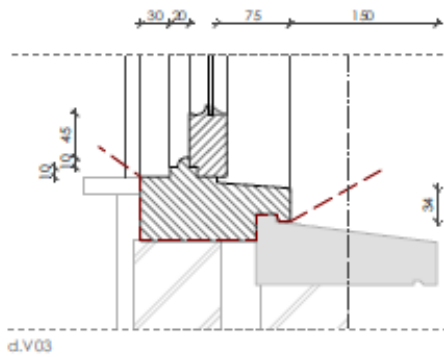
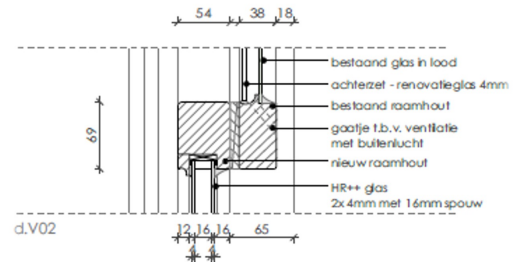
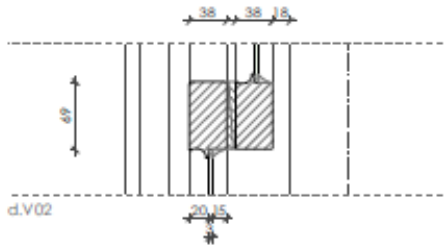
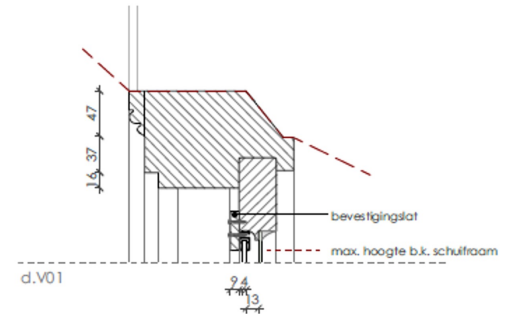
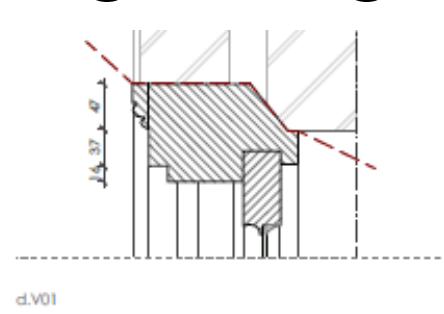
Afbeelding ERM

Afbeelding TU Delft

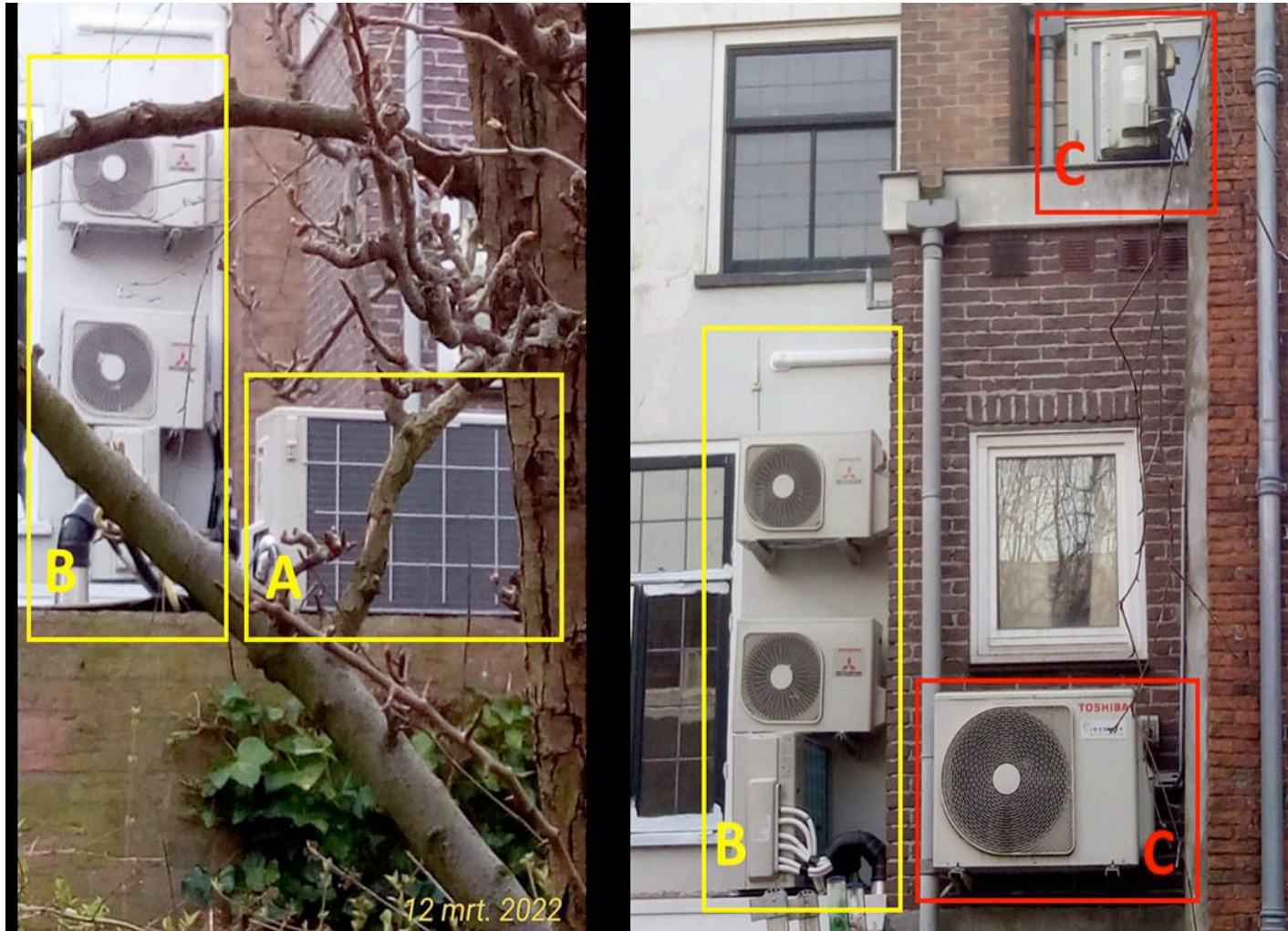

Beglazing

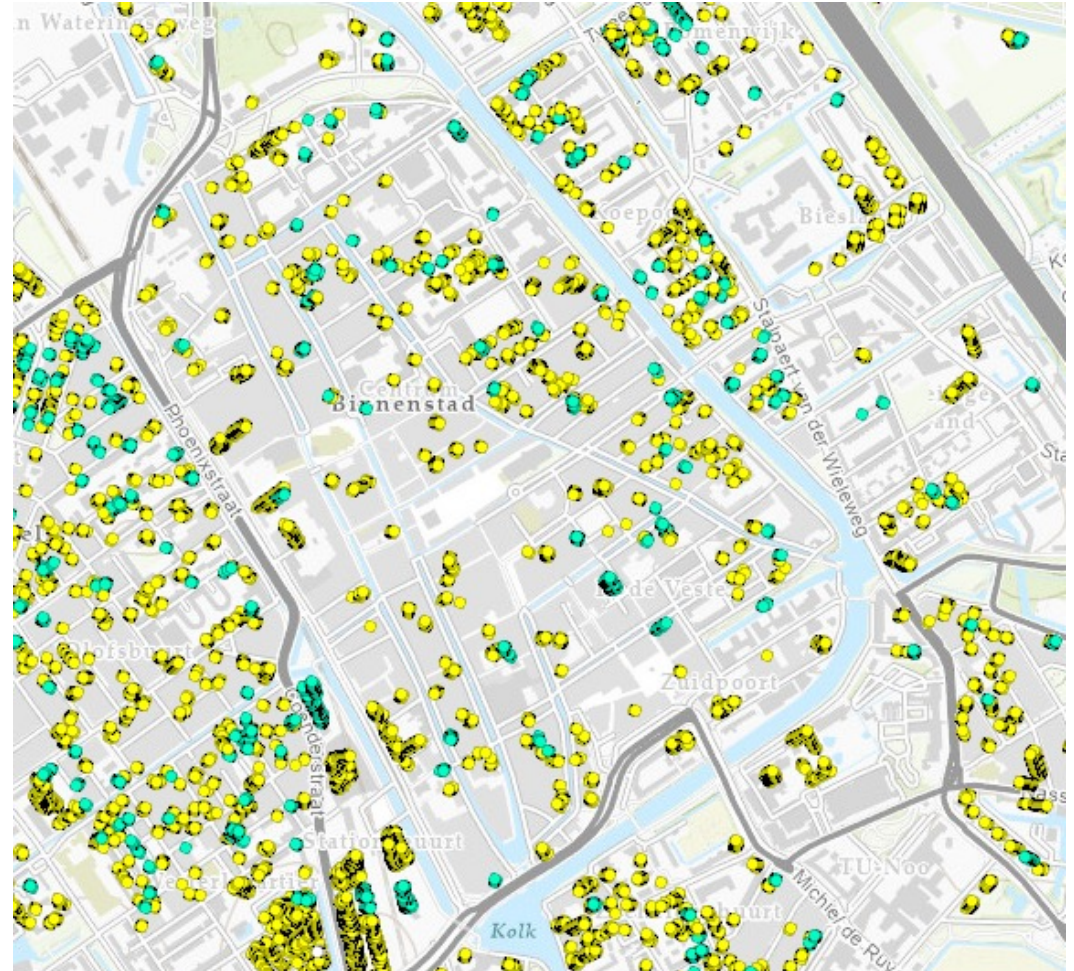

Derksen Windt architecten

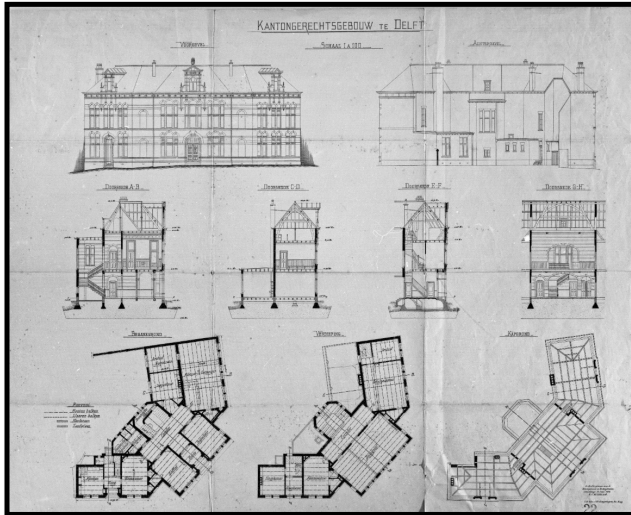
Warmtepomp

Zonnepanelen

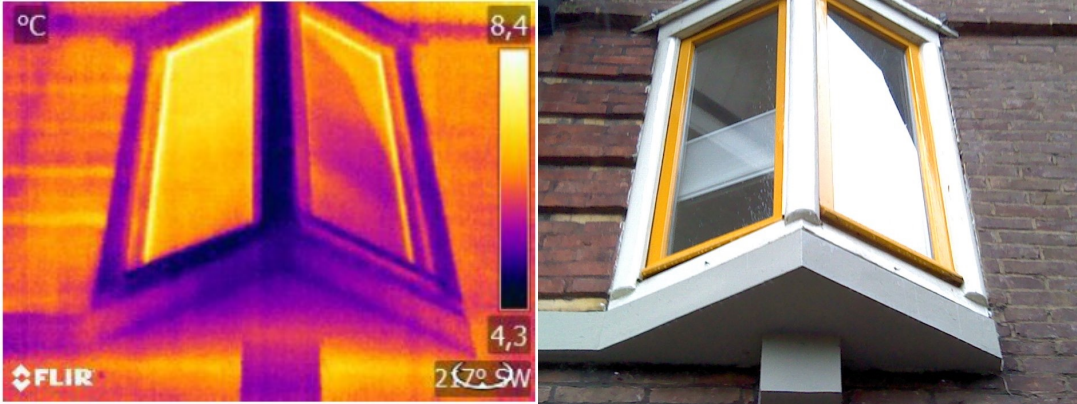
Kantongerecht

Handwritten Dutch text in cursive script, likely a historical letter or document. The text is dense and covers most of the left side of the slide.

**Dank voor de
aandacht**

Vragen?

Praktijkvoorbeeld gemeente Haarlem Inspirerende best cases uit de praktijk

Ceciel Nyst | gemeente Haarlem

Gemeente
Haarlem

Kansen voor clusters in Haarlem

Uitvoeringsstrategie voor het
verduurzamen van
complexen

Gemeente
Haarlem

Monumentenloket

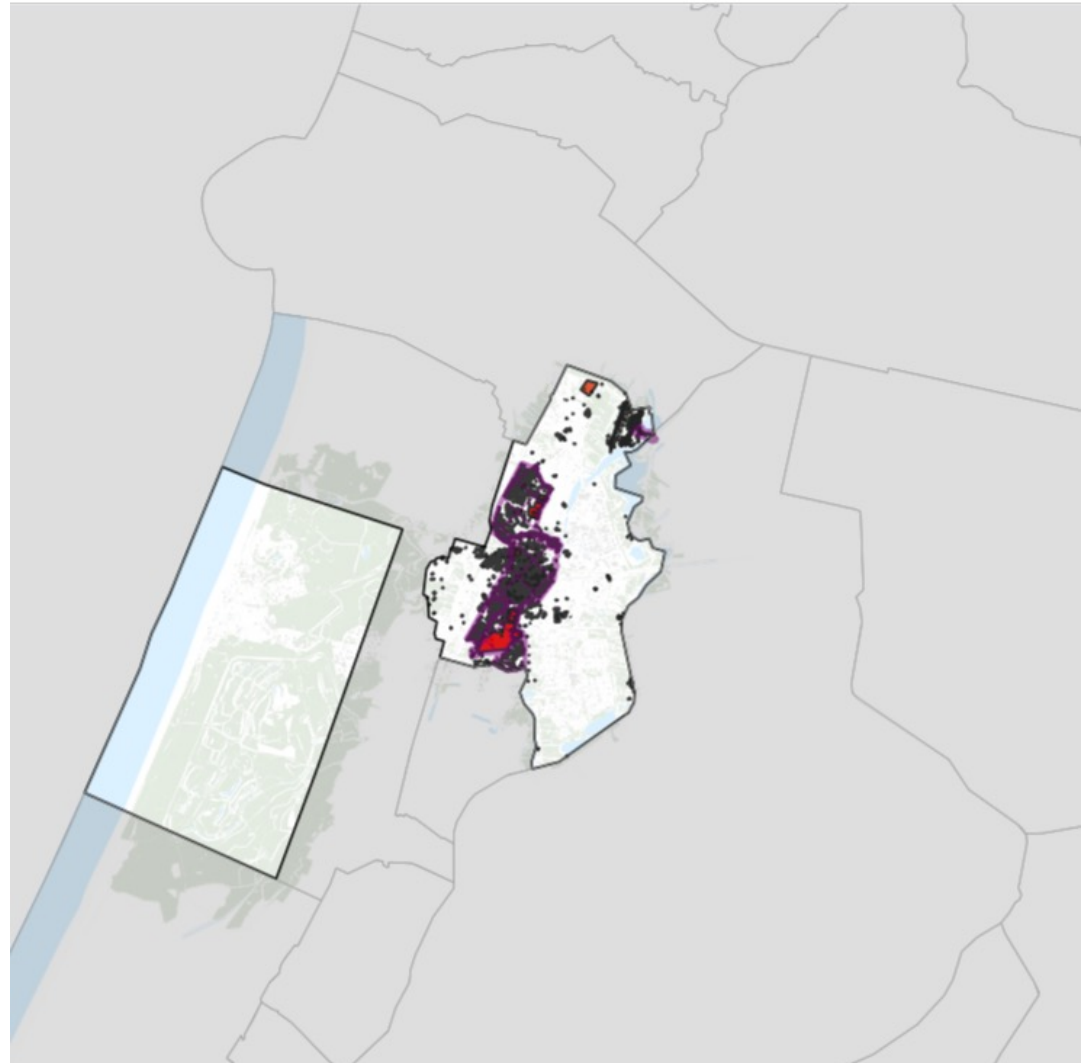

Haarlem heeft:

- 165.650 inwoners
- 5 rijksbeschermdde gezichten (waaronder 1 dorp)
- 1150 rijksmonumenten
- 1250 gemeentelijke monumenten
- Heel veel beeldbepalende panden
- 17 erfgoedambtenaren
- 13 toezichthouders: waaronder 2 voor monumenten (in het centrum) en voor advies aan de andere toezichthouders

En we werken samen met Zandvoort

Erfgoed - Beschermd Erfgoed

Erfgoed en duurzaamheid

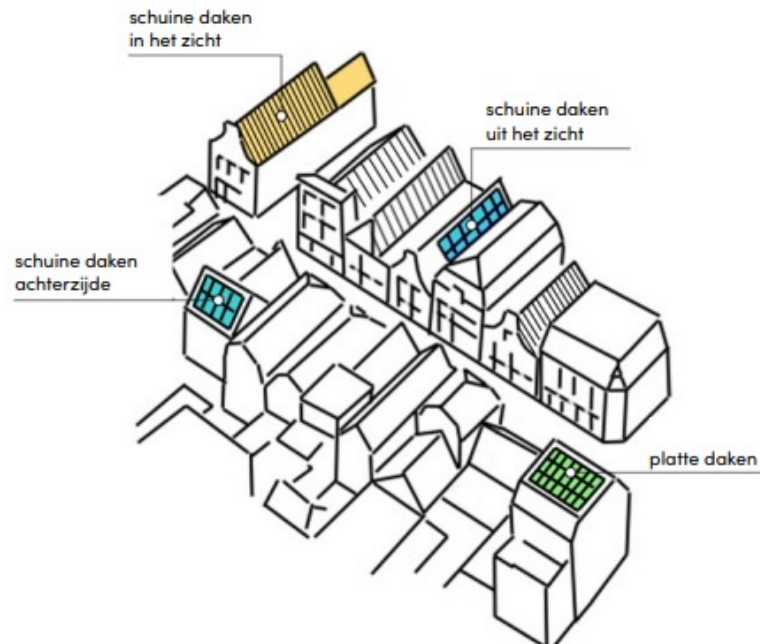
Taak 1 Ontzorgen en vindbaar zijn

Taak 2 Kennisdelen en informeren

Taak 3 Helder adviseren en gratis DuMo-scan

Taak 4 Inspireren

Taak 5 beleid en onderzoek

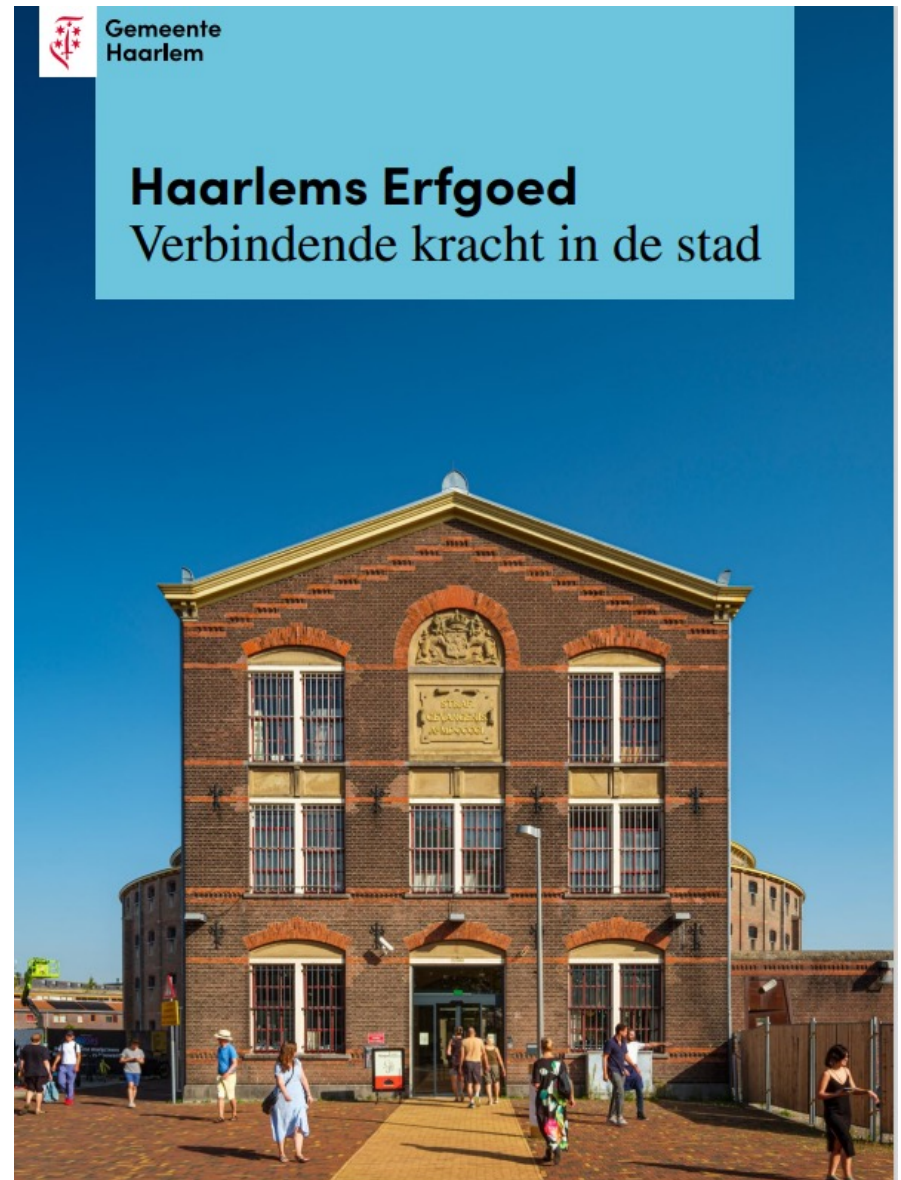
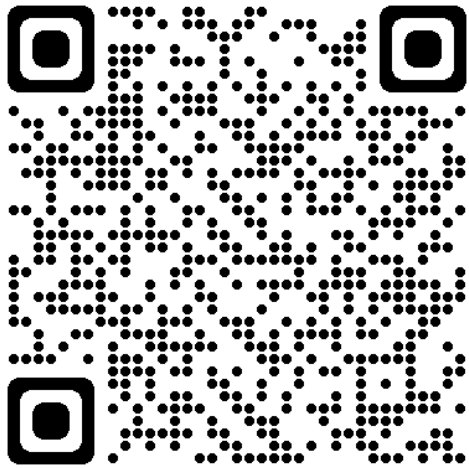
Gemeente
Haarlem

Monumentenloket

Erfgoednota

- De Erfgoednota bevat beleid voor 10 jaar en een uitvoeringsagenda voor 5 jaar
- De belangrijkste thema's:
 - erfgoed en samenleving
 - erfgoed en leefomgeving
 - erfgoed en duurzaamheid
- Extra aandacht krijgen:
 - religieus erfgoed
 - ondersteunen van eigenaren bij verduurzaming

Verduurzaming binnenstad en beschermde stadsgezichten

Aanleiding:

- Circa 25.000 gebouwen
- Energieverbruik hoog = hoge rekening + CO₂-uitstoot
- Ambitie 2040: Haarlem aardgasvrij
- Transitievisie warmte: groen gas voor de monumentale binnenstad

Wat betekent dat voor de gebouwen en de ruimtelijke kwaliteit en welke verduurzamingsstrategie past hierbij?

Soorten clusters

- Tuindorpen/ waardevolle wijkjes
- Hofjes
- kerken
- Gebouwen van eigenaren als woningcorporaties en Hendrick de Keyser

Oplossingen vinden in

- Waardevolle elementen vroeg in kaart brengen
- Efficiënte maatregelen per cluster bepalen
- Welke ingrepen zijn vergunningvrij, waar kunnen we (alvast) waardestellend onderzoek doen en wat blijft maatwerk?

Kansen voor clusters

Halverwege 2024 uitvoeringsstrategie klaar voor monumentenclusters in samenwerking met:

- Team erfgoed
- Team duurzaamheid
- Team VTH
- Bureau Merosch

Aanpak

- Afbakening onderzoeksgebied
- Interne workshops
- Behoeftetepeilingen eigenaren
- Uitvoeringsplan per clustertype

Eind 2024 evaluatie van de Warmtevisie

**Dit was een inkijkje in de
Haarlemse aanpak. Heb je
nog vragen stel ze gerust!**

Ceciel Nyst:
cnyst@haarlem.nl

Voor algemene vragen:
erfgoed@haarlem.nl

Voor het loket:
Monumentenloket@haarlem.nl

Foto: Stadsherstel Rosenstock-Huessyhuis

Afsluiting en samenvatting

Ilse Rijneveld

Handreiking EU-Noodverordening hernieuwbare energie | Duurzaamheid van historische gebouwen | Rijksdienst voor het Cultureel Erfgoed

Netwerkborrel

Dank voor uw komst!